

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/24

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Gramatyka opisowa języka polskiego - składnia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Descriptive Grammar of Polish - syntax
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	językoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Anna Majewska-Wójcik
---	-------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
ćwiczenia	30	IV	2

Wymagania wstępne	Elementarna wiedza nt. czasownika oraz składni języka polskiego
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. – Zdobycie wiedzy nt. składni języka polskiego i ewolucji systemu składniowego współczesnej polszczyzny
C2. – Automatyzacja analizy zdań pojedynczych i złożonych, w tym wielokrotnie złożonych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student posiada wiedzę z zakresu fleksji werbalnej (dotyczącą czasownika i jego form pochodnych) oraz z zakresu składni (typy wypowiedzeń, zdania pojedyncze i złożone, zjawiska dotyczące ewolucji toku składniowego współczesnej polszczyzny).	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_02	Student dokonuje analizy składniowej różnego typu wypowiedzeń oraz wskazuje błędy składniowe, wyjaśnia ich przyczynę i skoryguje.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest przygotowany do praktycznego zastosowania wiedzy i umiejętności z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego w dziedzinach bazujących na kompetencjach lingwistycznych.	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Treści programowe obejmują następujące zagadnienia:

- funkcje składniowe poszczególnych części mowy;
- składnik jako jednostka wypowiedzenia;
- budulec wypowiedzenia pojedynczego: zw. główny, zw. poboczne, wykresy zdań pojedynczych;
- typy związków składniowych: zw. zgody, rządu i przynależności
- elementy pomocnicze w zdaniu i tekście: wskaźniki zespolenia, wykładniki spójności tekstu, elementy obudowy wypowiedzenia;
- typy wypowiedzeń;
- analiza składniowa zdań złożonych jednokrotnie i wielokrotnie, w tym z imiesłowowymi równoważnikami zdań;
- konstrukcje pośrednie w składni polskiej;
- ewolucja systemu składniowego;
- poprawność składniowa.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca pod kierunkiem	Kolokwium	Uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia praktyczne	Kolokwium	Uzupełnione i ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Metoda projektu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

50% – obecność, przygotowanie do zajęć i aktywny w nich udział

50% – karty pracy i kolokwia

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
T. Brajerski, Kilka charakterystycznych właściwości polskiej składni, „Roczniki Humanistyczne

1987/1988 XXXV/XXXVI, z. 6 [tekst dostępny online]

S. Dubisz, Ewolucja systemu składniowego literackiej polszczyzny ogólnej w XX wieku, „Poradnik Językowy” 2004, z. 5, s. 3-14;

Gramatyka współczesnego języka polskiego. Składnia, red. Z. Topolińska, Warszawa 1984;

R. Grzegorzczkowska, Wykłady z polskiej składni, Warszawa 1998;

S. Jodłowski, Podstawy polskiej składni, Warszawa 1976;

Z. Klemensiewicz, Zarys składni polskiej, Warszawa 1963;

M. Ruszkowski, Kategorie pośrednie w składni polskiej, Kielce 2001;

Z. Saloni, M. Świdziński, Składnia współczesnego języka polskiego, Warszawa 1985.

Literatura uzupełniająca

M. Danielewiczowa, Schematy składniowe – podstawowe kwestie metodologiczne, „Poradnik Językowy” 2010 nr 3, s. 7-27;

M. Derwojedowa, Czy polszczyzna ma szyk swobodny?, „Poradnik Językowy” 1995 5/6;

A. Duszak, Niektóre uwarunkowania semantyczne szyku wyrazów w polskim zdaniu, „Polonica” 1986 XXII, s. 59-74;

M. Grochowski Polskie partykuły: składnia, semantyka, leksykografia, Wrocław 1986;

M. Grochowski, Wyrażenia funkcyjne. Studium leksykograficzne, Kraków 1997;

S. Karolak, Podstawowe struktury składniowe języka polskiego, Warszawa 2002;

J. Labocha, K. Tutak, Podstawy analizy składniowej wypowiedzeń, Kraków 2005;

J. Podracki, Składnia polska. Książka dla nauczycieli, studentów i uczniów, Warszawa 1997;

M. Ruszkowski, Analiza składniowa wypowiedzeń. Zbiór ćwiczeń, Kielce 1996;

M. Sadecka-Makaruk, Skorelowane wskaźniki zespolenia, „Poradnik Językowy” 2004 z. 3, 50-61.